

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND
Rotel 12
Handläggare 2

DOM
2026-03-26
Sundsvall

Mål nr
B 689-24

Sid 1 (3)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Gävle tingsrätts dom den 21 mars 2024 i mål nr B 3279-23, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande och motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Therese Stensson Jonsson
Åklagarkammaren i Gävle

Klagande och motpart (Tilltalad)

JOHANNA Elisabeth Viktoria Kjäll Walldén, 19910924-0425
Köpmantorget 2 A Lgh 1105
826 30 Söderhamn

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Michael Hennel
Advokatfirman Hennel AB

SAKEN

Vållande till annans död, grovt brott m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom.

Michael Hennel får ersättning av staten med 33 234 kr, varav 13 821 kr avser arbete, 8 922 kr tidspillan, 3 844 kr utlägg och 6 647 kr mervärdesskatt. Denna kostnad ska staten stå för.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Dok.Id 257748

Postadress
Box 170
851 03 Sundsvall

Besöksadress
Södra Tjörngatan 2

Telefon
060-18 68 00
E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se
www.hovrattenfordrenorrland.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten dömer Johanna Kjäll Walldén för vållande till annans död, grovt brott, och grov vårdslöshet i trafik, samt bestämmer påföljden till fängelse.

Johanna Kjäll Walldén har yrkat att hon frikänns från åtalet. Hon har i andra hand yrkat att påföljden lindras samt, under alla förhållanden, att hon befrias från skyldigheten att återbetala kostnaden för försvararen i tingsrätten, eller i vart fall att det beloppet sätts ned.

Parterna har motsatt sig varandras ändringsyrkanden.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

I hovrätten har åberopats i huvudsak samma bevisning som vid tingsrätten. De videoinspelade förhören från tingsrätten har spelats upp. I hovrätten har åklagaren som ny bevisning åberopat protokoll över extraktion av mobiltelefon till styrkande av att klockan i Johanna Kjäll Walldéns mobiltelefon har överensstämt med Fröken Ur.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Tingsrätten har utförligt redogjort för den utredning som har lagts fram och hur den har värderats. Hovrätten delar tingsrättens bedömningar av vad som är utrett i målet. Till detta kommer den nya bevisningen i hovrätten som ytterligare styrker att Johanna Kjäll Walldén ägnade uppmärksamheten åt sin mobiltelefon i anslutning till olyckan.

Därmed anser även hovrätten att det är visat att Johanna Kjäll Walldén har varit oaktsam på ett sådant sätt att det ska föranleda straffrättsligt ansvar för vårdslöshet i trafik. Hovrätten delar även tingsrättens bedömning avseende åtalet för vållande till annans död, samt hur gärningarna ska rubriceras. Hovrätten instämmer även i tingsrättens påföljdsval och finner inte att Johanna Kjäll Walldéns rätt till rättegång inom skälig tid har kränkts, eller att de fysiska men som har drabbat henne med

anledning av trafikolyckan ska beaktas särskilt vid påföljdsbestämningen. Tingsrättens dom ska därför inte ändras.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast **torsdagen den 23 april 2026**.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Mats Fällström och Anna Lissola, tf. hovrättsassessorn Martin Sahlin, referent, samt nämndemännen Kjell Grafström och Barbro Larbring Rönngren. Rätten är enig.

PARTER OCH DOMSLUT

Johanna Kjäll Walldén

Parter

Tilltalad

JOHANNA Elisabeth Viktoria Kjäll Walldén, 19910924-0425
Köpmanorget 2 A Lgh 1105, 826 30 Söderhamn

Offentlig försvarare
Advokat Michael Hennel
Advokatfirman Hennel AB
Södra Strandgatan 16, 802 50 Gävle

Åklagare

Kammaråklagare Therese Stensson Jonsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Gävle
Box 1014, 801 34 Gävle

Domslut

Brott som Johanna Kjäll Walldén döms för

Vållande till annans död, 2023-08-29, Gävle kommun, 3 kap 7 § 1 st
brottsbalken

Vårdslöshet i trafik, 2023-08-29, Gävle kommun, 1 § 1 st trafikbrottslagen
(1951:649)

Påföljd

Villkorlig dom
150 dagsböter om 170 kr (25 500 kr)

Brottsofferfond

Johanna Kjäll Walldén ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Michael Hennel ska få ersättning av staten med 38 739 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 28 706 kr arbete
- 2 100 kr tidsspillan

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 1194
801 36 Gävle

Besöksadress
Lantmäterigatan 4
Gävle

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
026-17 67 00

E-post
gavle.tingsratt@dom.se
Webb
www.gavletingsratt.domstol.se

- 185 kr utlägg
- 7 748 kr mervärdesskatt

Johanna Kjäll Walldén ska betala tillbaka 14 739 kr av kostnaderna till staten.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Johanna Kjäll Walldén ska dömas för grov vårdslöshet i trafik enligt 1 § 2 st trafikbrottslagen (1951:649).

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 GROV VÅRDSLÖSHET I TRAFIK (5000-K1070925-23)

Johanna Kjäll Walldén har i samband med förande av personbil i väsentlig mån brustit i den omsorg och varsamhet som till förekommande av trafikolycka betingats av omständigheterna. Sålunda har hon inte uppmärksammat den rådande trafiksituationen och inte anpassat sin hastighet till den med följd att hon kolliderat med en framförvarande motorcykel och bil. Till följd av olyckan har dödsfall och materiella skador uppkommit. Det hände någon gång den 29 augusti 2023 på E4, i höjd med Bergby, inom Gävle kommun.

Johanna Kjäll Walldén har varit grovt oaktsam genom att under färden ägna uppmärksamheten åt sin mobiltelefon.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Johanna Kjäll Walldén ska dömas för vållande till annans död, grovt brott enligt 3 kap 7 § 2 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD, GROVT BROTT (5000-K1070925-23)

Johanna Kjäll Walldén har orsakat Tobias Durst död genom att bakifrån kollidera med Durst. Det hände någon gång den 29 augusti 2023 på E4, i höjd med Bergby, inom Gävle kommun.

Johanna Kjäll Walldén begick gärningen av oaktsamhet. Brottet är grovt då Kjäll Walldén, som i hög hastighet framfört sitt fordon på ett vägavsnitt där vägarbete pågått och som varit skyltat, inte har uppmärksammat trafiksituationen då hon under färden ägnat sin uppmärksamhet åt sin mobiltelefon vilket innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag.

INSTÄLLNING

Johanna Kjäll Walldén har såvitt gäller åtalspunkten 1 vitsordat att hon fört personbil och först i ett sent skede uppmärksammat rådande trafikförhållanden vilket lett till en kollision. Hon har vidare vitsordat att det till följd av olyckan uppkommit materiella skador och ett dödsfall. Påståendet att hon i samband med olyckan ägnat sin uppmärksamhet åt sin mobiltelefon kan dock inte vitsordas.

Johanna Kjäll Walldén har såvitt gäller åtalspunkten 2 vitsordat att hon kolliderat med Tobias Durst. Påståendet att hon i samband med olyckan ägnat sin uppmärksamhet åt sin mobiltelefon kan dock inte vitsordas.

Gärningarna är enligt försvaret inte att bedöma som grova brott.

UTREDNING

Målsägandena Rainer Durst och Elke Durst har biträtt åtalet och framställt yrkanden om skadestånd. Tingsrätten har under huvudförhandlingen beslutat att skadeståndsanspråket ska avskiljas från brottmålet och handläggas som ett tvistemål enligt 22 kap. 5 § rättegångsbalken.

Åklagaren har åberopat den bevisning som framgår av stämningsansökan, se bilaga. Åklagaren har som skriftlig bevisning även åberopat en promemoria och tidsaxel, sidorna 74 och 75 i förundersökningsprotokollet.

Försvaret har som skriftlig bevisning åberopat ett fotografi och utdrag från händelserapport, sidorna 48 och 16 i förundersökningsprotokollet.

Förhørsutsagorna

Målsäganden Mikael Wallberg

Hans minnesbild är att det helt plötsligt var stopp på E4:an och att alla bilar framför honom stod still. Han pumpbromsade så att bilarna bakom honom skulle se att även han stannade. Sedan han stannat såg han en gul triangel som var placerad en bit framför de stillastående bilarna. Han förstod då att det rörde sig om ett vägarbete. Hans bil hann stå stilla i ett par sekunder innan han hörde en kraftig smäll. Därefter hördes ytterligare en smäll vilken träffade hans egen bils högra sida. Det fick bilen att hoppa upp och ner. Han såg samtidigt hur en

vit bil åkte ut på sidan. Efteråt har han förstått att den första smällen var när motorcykeln kom. Han hade lite tidigare kört förbi motorcykeln. Hans bil blev intryckt av smällen. Han hamnade i chock och kände sig öm i kroppen. Han har till följd av olyckan fortfarande svårt att åka i bilköer. Hans uppfattning är att vägarbetet varit dåligt markerat. Det hade inte stått något på den digitala informationstavlan och det gick därför inte förstå att det pågick ett vägarbete längre fram. Han vet inte varför det i polisförhör står antecknat att han sagt att bilar saktat in på E4:an för att man skulle hålla nere hastigheten.

Den tilltalade Johanna Kjäll Walldén

Hon var på väg hem från jobbet för att grilla. Eftersom den bil hon körde brukar vibrera i 100 km/h och i denna hastighet drar mycket bensin, höll hon en hastighet som var lägre än så. När hon passerade Hakke Gård såg hon en skylt enligt vilken det var begränsad framkomlighet, varför hon stängde av sin farthållare. Farthållaren var inställd på 90 km/h. Därefter körde hon i 80-90 km/h. Hon märkte inte om trafiken i övrigt började gå långsammare eller om vägavsnittet var en raksträcka. Eftersom det var dålig mottagning började radion brusa. Det var i samband med att hon av denna anledning stängde av radion som olyckan inträffade. Det gick ganska fort att stänga av radion så hon vet inte hur det kommer sig att hon inte uppmärksammade de framförvarande fordonen. Hon minns dock att hon strax innan smällen hann se den vita skåpbilen stå still en bit framför henne. Därvid tryckte hon på bromsen. Hon hann inte se motorcykeln och uppfattade därför först inte vad det var som smällde. Hon fick efter olyckan knappt upp sin bildörr utan var tvungen att trycka sig ut. Sedan blev hon orolig för att bilen skulle börja brinna, varför hon gick tillbaka till bilen och stängde av motorn. Hon fiskade därefter upp sin mobiltelefon i bilen med hjälp av laddsladden. Före olyckan hade mobiltelefonen legat i en grillåda på passagerarsätet bredvid henne. Hon brukar i vanliga fall inte använda själva mobiltelefonen när hon kör. För det fall hon ska prata i telefon använder hon ett headset eller utrustningen i bilen. Innan hon passerat informationsskylten hade hon skickat ett meddelande och en bild hon tagit på sig själv till sin väninna. Hon skickade meddelandena eftersom vägen var tråkig. Hon brukade av normalt tala i telefon med samma väninna då hon färdades där för att få sällskap. Meddelandet av innehåll att

hon "kör o halv sover" ska förstås som att hon var uttråkad. Hon och väninnan brukar uttrycka sig så. Hon har inget minne av att hon varit inne på några andra appar i sin telefon för olyckan. Hennes bil fick skrotas efter olyckan. Hon åsamkades även skador i form av en fraktur i tummen samt smärtor i rygg och nacke. Hennes tumme kommer aldrig att bli helt återställd.

Vittnet Sandra Brodin

Hon hade den aktuella dagen varit i Gävle och skulle köra till Bollnäs. Hennes hastighet uppgick till cirka 100 km/h. På vägen såg hon en stor skylt där det stod att det pågick ett vägarbete och att man fick räkna med att trafiken skulle gå långsammare. Hon minns inte exakt var skylten varit placerad. Hon hade åkt samma sträcka veckan innan och minns att det då också varit ett pågående vägarbete och bilköer. När hon såg skylten rullade trafiken på som vanligt och det dröjde ganska länge innan hon såg en bilkö. Vägen var rak och hon såg därför bilkön på långt avstånd samt började sakta ner. Hon behövde aldrig bromsa utan släppte bara på gasen. Bilen framför henne var en vit bil. Föraren av den vita bilen verkade inte uppfattade bilkön och sakta ner. Hon kommer inte ihåg om det syntes några bromsljus från den vita bilen. Hon såg därefter hur denna vita bil körde in i en annan bil varvid det smällde rejält. Hon blev inte varse om motorcyklisten förrän hon stannat sin bil. Då hade den vita bilen också stannat. Det tog sedan under en minut innan hon ringde 112. Hon vet inte vilken hastighet den vita bilen kan ha färdats i. Hon uppskattar att det hann passera 1-2 minuter från det att hon såg bilkön till det att kollisionen inträffade. Det är dock möjligt att tidsspannet var kortare.

SKÄL

Skuldfrågan

Det har genom utredningen i målet till att börja med framkommit att Johanna Kjäll Walldén på eftermiddagen den 29 augusti 2023 framfört personbil på väg E4 i höjd med Bergby, Gävle kommun. Det får vidare genom utredningen anses klarlagt att där pågått ett vägarbete liksom att det dessförinnan längs vägsträckan funnits en digital informationstavla av vilken framgick att det varit begränsad framkomlighet. Det är i målet ostridigt att Johanna Kjäll Walldén inte uppmärksammat den rådande trafiksituationen och anpassat sin hastighet

till den. Det står klart att följden därav blivit att hon kolliderat med en framförvarande motorcykel och bil, vilket gett upphov till såväl materiella skador på fordonen som motorcyklisten Tobias Dursts död.

Åklagaren har gjort gällande att Johanna Kjäll Walldén varit oaktsam, bland annat genom att hon under färden ägnat uppmärksamheten åt sin mobiltelefon. Åklagaren har mot denna bakgrund även gjort gällande att de båda påstådda brotten ska bedömas som grova.

Johanna Kjäll Walldén har vitsordat det i målet aktuella händelseförloppet och dess följder. Påståendet att olyckan förorsakats av att hon ägnat uppmärksamheten åt sin mobiltelefon har emellertid tillbakavisats. Johanna Kjäll Walldén har i stället gjort gällande att den telefonaktivitet som förevarit skett före hon passerat den digitala informationsskylten och att den kollision som sedermera inträffat istället skett i samband med att hon skulle stänga av bilradion. Johanna Kjäll Walldén har härvid ifrågasatt riktigheten av de tidsstämplar som angetts i undersökningsprotokoll avseende hennes telefon.

Rättsliga utgångspunkter

För vårdslöshet i trafik döms vägtrafikanter som i väsentlig mån brister i den omsorg och varsamhet som till förekommande av trafikolycka betingas av omständigheterna, 1 § första stycket trafikbrottslagen (1951:649).

Straffbestämmelsen är ett oaktsamhetsbrott och får sitt innehåll genom de allmänna och speciella föreskrifter som finns för trafiken, främst i trafikförordningen. Den mest centrala av dessa föreskrifter är den allmänna för samtliga trafikanter gällande aktsamhetsregeln i 2 kap. 1 § trafikförordningen (1998:1276). I denna stadgas att för att undvika trafikolycka ska en trafikant iaktta den omsorg och varsamhet som krävs med hänsyn till omständigheterna. Av direkt relevans är vidare bestämmelsen i 3 kap. 2 § samma förordning där det anges att för trafik med fordon gäller att avståndet till ett framförvarande fordon ska anpassas så att det inte finns en risk för påkörning om det saktar in eller stannar.

Rekvisitet att vägtrafikanter i väsentlig mån har brustit i omsorg och varsamhet innebär enligt bestämmelsens förarbeten att ansvar för vårdslöshet i trafik ska förbehållas sådana beteenden som kan betecknas som vårdslösa i

egentlig mening. Till bestämmelsens tillämpningsområde hänförs därför främst sådana fall där trafikanten gjort sig skyldig till ett medvetet risktagande eller annan allvarlig oaktsamhet, helt oavsett om en olycka inträffat eller inte (se prop. 1994/95:23, s. 57 ff. och 122.). Det kan t.ex. handla om att föraren kört bil i uttröttat tillstånd, gjort en trafikfarlig omkörning, kört mot rött ljus, samt allvarligare hastighetsöverträdelser i trafikfarliga miljöer. Vid bedömningen bör också beaktas om föraren tagit på sig en särskilt ansvarsfull trafikuppgift, t.ex. förande av en skolbuss. Som exempel på beteenden som däremot inte ska leda till ansvar för vårdslöshet trafik anges fall där en trafikolycka har inträffat på grund av en felbedömning eller tillfällig ouppmärksamhet hos en förare av ett motorfordon, ofta i kombination med besvärliga väderleks- eller siktförhållanden (samma prop. s. 57 ff. och s. 122).

För vållande till annans död döms den som av oaktsamhet vållar annans död, 3 kap. 7 § första stycket brottsbalken. I likhet med vårdslöshet i trafik är vållande till annans död således ett oaktsamhetsbrott. Kravet på oaktsamheten är emellertid lägre ställt för dessa brott än vid vårdslöshet i trafik. Ansvar för vållande till annans död förutsätter härvid inte ett sådant medvetet risktagande som krävs för att någon ska dömas för vårdslöshet i trafik och inte heller i övrigt att oaktsamheten på annat sätt är av mer kvalificerad karaktär (jfr. NJA 1996 s. 590 och RH 2003:53). För att straffbar oaktsamhet ska föreligga krävs däremot att det har förelegat en klar avvikelse från vad som kan anses utgöra ett aktsamt beteende. Därutöver krävs att gärningsmannen haft anledning att ta risken för den dödliga utgången i beräkning och att det i den uppkomna situationen kunde begäras av gärningsmannen att han eller hon iakttog erforderlig aktsamhet (se bl.a. rättsfallen NJA 2011 s. 349 och NJA 2020 s. 397). Detta innebär att om gärningsmannen visserligen varit oaktsam och genom sin handling orsakat offrets död, men oaktsamheten saknat relevans för denna effekt, ska han inte dömas för vållande till annans död.

Särskilt vad gäller om brotten ska bedömas som grova

För att fällas till ansvar för grov vårdslöshet i trafik krävs att föraren av ett motordrivet fordon gör sig skyldig till grov oaktsamhet eller visar uppenbar likgiltighet för andra människors liv eller egendom, 1 § andra stycket trafikbrottslagen. Vårdslösheten ska således gränsa till en näst intill uppsåtlig

handling.

Högsta domstolen ansåg i NJA 1992 s. 653 att en tilltalad som kört kraftigt berusad med lastbil med släp mot körriktningen hade visat uppenbar likgiltighet för andra trafikanters säkerhet. I NJA 1978 s. 251 bedömdes vidare en rödljuskörning genom en starkt trafikerad korsning i kombination med mycket hög hastighet som grovt oaktsam. Andra gärningar som har bedömts som grov vårdslöshet i trafik är omkörningar till höger på en bro med tät mötande trafik (RH 1988:140) och kappkörning på motorväg (RH 1995:46). Även omkörning vid backkrön och kurvor vid skymd sikt har medfört ansvar för grov vårdslöshet i trafik (RH 1999:83). Straff för grov vårdslöshet i trafik har även dömts ut för en motorcyklist som nattetid färdats i hastigheter uppemot 200 km/h på E4:an och i tätbebyggda villaområden (Svea hovrätts dom den 14 april 2011 i mål nr B 3198-10).

Vid bedömningen av om brottet vållande till annans död ska anses som grovt ska bl.a. särskilt beaktas om gärningen har innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag, 3 kap. 7 § första punkten andra stycket brottsbalken. Formuleringen ska uppfattas som en indikation på att både risken för skada och skadans allvarlighet bör inverka på bedömningen. Ett exempel på ett medvetet risktagande av allvarligt slag som nämnts i förarbetena är att en nykter bilförare gjort sig skyldig till ett så utpräglat risktagande att han eller hon kan anses ha varit i det närmaste helt likgiltig för konsekvenserna av sitt handlande, utan att uppsåt varit för handen (se prop. 2009/10:147 s 24 ff.).

Med hänsyn till att den dödliga utgången såväl vid brott av normalgraden som vid grovt brott är densamma vid vållande till annans död, måste rubriceringen vid sidan av de faktorer som särskilt nämns i lagtexten bygga på i vilken utsträckning gärningen avvikit från det aktsamma och i vilken grad gärningsmannen har varit personligt oaktsam. Det innebär att följderna av gärningsmannens oaktsamhet visserligen ska beaktas, men att detta inte ensamt bestämmer hur gärningen ska bedömas. Det centrala är i stället graden av oaktsamhet som denne visat (se rättsfallet NJA 2022 s. 397 och Göta hovrätts dom den 19 oktober 2022 i mål nr B 767-22).

Tingsrättens bedömning

Tingsrätten har inledningsvis att pröva om Johanna Kjäll Walldén av oaktsamhet har orsakat den aktuella olyckan och i sådana fall om hon även uppvisat en sådan kvalificerad oaktsamhet som avses i bestämmelsen om vårdslöshet i trafik.

Tingsrätten noterar att det varit en hastighetsbegränsning om 110 km/h på det aktuella vägavsnittet och att det saknas utredning om med vilken hastighet Johanna Kjäll Walldén vid tillfället färdats. Hennes uppgift om att hon framfört sin bil i cirka 80–90 km/h står således oemotsagd och får godtas. Av utredningen har framkommit att det längs vägsträckan funnits en digital informationstavla av vilken framgått att det vid tillfället varit begränsad framkomlighet. Johanna Kjäll Walldén har i förhör tillstått att hon sett skylten och att hon just av denna anledning stängt av sin farthållare. Hon har däremot inte något minne av att trafiken skulle ha gått långsammare efter att hon passerat skylten utan menat att kollisionen med de stillastående fordonen skett plötsligt. Johanna Kjäll Walldéns uppgifter får stöd av vittnet Mikael Wallbergs minnesbild av att trafiken helt plötsligt stått still, varvid han pumpbromsat för att låta bilisterna bakom honom se att han stannade. Också vittnet Sandra Brodin har berättat trafiken rullat på som vanligt en bra bit efter att hon passerat informationsskylten. Av vikt är dock att hon även berättat att det aktuella vägavsnittet varit en raksträcka och att hon därför såg den framförvarande bilköen på långt avstånd, vilket gett henne gott om tid att sakta ner genom att enbart släppa på gasen.

Tingsrätten konstaterar att den omständigheten att fordon blir stillastående på en motorväg kan vara överraskande. Enligt tingsrättens bedömning utgör detta emellertid inte en sådan avvikelse som är så ovanlig eller onormal att andra trafikanter inte har anledning att räkna med den. Det bör således anses ingå i det allmänna aktsamhetskravet att ha beredskap för att dylika hinder kan uppkomma i vägbanan, eftersom det i sig kan utgöra en trafikfara. Tingsrätten konstaterar vidare att den aktuella körningen skett dagtid i augusti månad och således under goda ljusförhållanden. Då det rört sig om en körning i hög hastighet har Johanna Kjäll Walldén behövt att som förare visa särskild uppmärksamhet och försiktighet. I förevarande fall har därutöver en varning om begränsad framkomlighet funnits längs vägsträckan, vilket föranlett henne

att inta en särskild beredskap för ändrade trafikförhållanden. Det har enligt tingsrättens mening härvid inte framkommit annat än att Johanna Kjäll Walldén haft både särskild anledning, tid och möjlighet att anpassa sitt körsätt till den uppkomna situationen på det sätt övriga trafikanter gjort både före och efter henne. Tingsrätten anser därför redan på dessa grunder att Johanna Kjäll Walldén gjort sig skyldig till allvarlig oaktsamhet och att oaktsamheten varit sådan att hon ska hållas straffrättsligt ansvarig för vårdslöshet i trafik.

För ansvar för vållande till annans död krävs som tidigare nämnt inte att det är visat samma kvalificerade oaktsamhetsgrad som för vårdslöshet i trafik. Däremot krävs att det föreligger ett relevant orsakssamband mellan olyckan och den dödliga utgången, och om så är fallet, att döden orsakats på ett sådant sätt att Johanna Kjäll Walldén är att klandra för denna. Ett annat sätt att uttrycka den sistnämnda prövningen är att rätten har att bedöma om Tobias Dursts död har varit en förutsebar följd av Johanna Kjäll Walldéns agerande.

Det är i målet klarlagt att Tobias Durst avlidit näst intill omedelbart vid kollisionen. Åklagaren har vidare gjort gällande att det utifrån den skriftliga bevisningen är möjligt att dra slutsatsen att olyckan bl a orsakats av att Johanna Kjäll Walldén under färden ägnat uppmärksamheten åt sin mobiltelefon. Johanna Kjäll Walldén har i stället gjort gällande att den telefonaktivitet som förevarit skett innan hon passerat den digitala informationsskylten och att kollisionen skett till följd av en tillfällig ouppmärksamhet hos henne i samband med att hon stängt av bilradion. Tingsrätten gör därvid följande överväganden.

Av utredningen framgår att Johanna Kjäll Walldén redan i larmsamtalet med polisen uppgett att hon skulle ändra på sin radio och att hon sedan känt hur det smällde i bilen. Hennes invändning kan därför inte omedelbart lämnas utan avseende. Johanna Kjäll Walldén har i förhör dock även berättat att det gått förhållandevis snabbt att stänga av radion. Att hon trots det inte hunnit registrera den rådande trafiksituationen talar därför för en längre tid av ouppmärksamhet föranledd av något annat.

I protokollet över undersökning av Johanna Kjäll Walldéns mobiltelefon framgår sammanfattningsvis följande. Johanna Kjäll Walldén har kl. 12.30 fått

ett inkommande SMS från sin väninna. Hon har inom samma minut tagit en bild på sig själv med telefonens kamera samt startat Instagram via telefonens hemskärm. Hon har därefter, kl 12.31, skickat ett MMS till väninnan med den bild hon tagit och meddelandet ”Jag kör o halv sover”. Av utredningen framgår vidare att Facebook startats via telefonens hemskärm kl. 12.35 för att sedan avslutas med telefonens låsknapp kl. 12.36. Fyra sekunder därefter har bluetooth-uppkopplingen mellan Johanna Kjäll Walldéns mobiltelefon och bil brutits.

Tingsrätten konstaterar att det första larmsamtalet om olyckan skett tio sekunder efter att Johanna Kjäll Walldén enligt undersökningen ovan ska ha tryckt på låsknappen på mobiltelefonen. Av utredningen framgår att inringaren då sagt att olyckan precis inträffat. Denna omständighet, förutsatt att tidsstämplarna från mobilundersökningen är riktiga, lämnar enligt tingsrättens mening inte utrymme åt annan slutsats än att olyckan inträffat i direkt anslutning till Johanna Kjäll Walldéns telefonanvändande.

Tidsstämplarna i en telefon baseras på telefonens klocka. Tingsrätten finner det härvid vara en brist i utredningen att riktigheten av tidsangivelserna i Johanna Kjäll Walldéns mobiltelefon inte kontrollerats. Möjligheten att klockan i telefonen i viss mån avvikit från vad som varit den faktiska tiden kan därmed inte uteslutas och bedömningen av tidsstämplarna i förhållande till de tidsuppgifter som inhämtats från SOS Alarm inrymmer således ett visst mått av osäkerhet. Tingsrätten konstaterar dock att det av utredningen framkommit att Johanna Kjäll Walldéns mobiltelefon varit en Iphone 13 och att en modern smartphone vanligtvis ställer in klockan automatiskt via externa tjänster varvid tidsangivelserna i regel är korrekta. Tidszonen i telefonen går visserligen, vilket försvaret även pekat på, att ändra manuellt. Johanna Kjäll Walldén har dock inte själv påstått att hon skulle ha gjort någon sådan åtgärd.

Johanna Kjäll Walldén har beträffande sin telefonaktivitet under färden tillstått att hon tagit ett foto på sig själv och skickat till sin väninna. Hon har även bekräftat att hon skickat det meddelade som redovisats ovan. Johanna Kjäll Walldén har som förklaring till sitt agerande berättat att hon tyckt att vägen varit tråkig och velat ha sällskap. Tingsrätten konstaterar att det redan av Johanna Kjäll Walldéns egna uppgifter framstår som att hon under färden sökt

stimulans och därmed haft incitament för att använda sin mobiltelefon. Tingsrätten konstaterar vidare att Johanna Kjäll Walldén varit bestämd beträffande sin minnesbild av att den telefonaktivitet som förevarit skett före hon passerat den digitala informationsskylten. Konfronterad med uppgifterna om att det i näst intill direkt anslutning till hennes kommunikation med väninnan även registrerats aktivitet på apparna Instagram och Facebook, har hon emellertid uppgett sig helt sakna minnesbilder. Tingsrätten gör mot denna bakgrund bedömningen att Johanna Kjäll Walldén torde ha utelämnat delar av händelseförloppet vilka hon ansett kan vara till hennes nackdel. Att uppkopplingen mellan bil och telefon brutits endast fyra sekunder efter att hon låst telefonen med hemknappen skulle då kunna ha samband med att kollisionen inträffat i direkt anslutning därtill. Sammantaget med att larmsamtalet ringts in kort efter att telefonen ska ha stängts av, menar rätten att Johanna Kjäll Walldéns i rätten lämnade uppgifter ger intryck av efterhandskonstruktion.

Med hänsyn till vad som sammantaget anförts ovan anser tingsrätten det därför styrkt att Johanna Kjäll Walldén i anslutning till olyckan ägnat sin uppmärksamhet åt sin mobiltelefon. Agerandet, som redan i sig själv hade varit straffbart, har i hög grad varit oaktsamt. Eftersom Johanna Kjäll Walldén haft anledning att beakta risken för den förändrade trafiksituationen har hennes oaktsamhet även varit direkt relevant för Tobias Dursts död. Hon har därmed även gjort sig skyldig till vållande till annans död.

Frågan hur brotten ska rubriceras

Johanna Kjäll Walldéns agerande under färden har som redan konstaterats varit i hög grad klandervärt. Det har också fått tragiska konsekvenser. Det är vid bedömningen av brottens rubricering dock inte effekterna av oaktsamheten som i huvudsak ska beaktas. Avgörande för bedömningen är som nämnts tidigare i stället graden av oaktsamhet. Tingsrätten gör i denna del följande överväganden.

Johanna Kjäll Walldén har i hög hastighet framfört sitt fordon på ett vägavsnitt där skyltat vägarbete pågått. Hon har inte uppmärksammat den rådande trafiksituationen eller anpassat sin hastighet efter den. Hon har vidare under

dessa förhållanden under en inte obetydlig tid ägnat uppmärksamhet åt sin mobiltelefon. Tingsrätten konstaterar att Johanna Kjäll Walldéns beslut att under körningen använda sin mobiltelefon, när omständigheterna varit som ovan beskrivits, utgjort ett medvetet risktagande och därmed en allvarlig vårdslöshet.

Med utgångspunkt i tidigare återgivna rättsfall och förarbetsuttalanden gör tingsrätten trots vad som nyss anförts om allvaret i Johanna Kjäll Walldéns beteende bedömningen ändå inte att omständigheterna nåt upp till att bedöma oaktsamheten som grov. Tingsrätten finner således att inte finns tillräckligt stöd för att Johanna Kjäll Walldén genom sitt handlande visat en sådan vårdslöshet som gränsar till uppsåtlig handling. Tingsrätten finner det inte heller styrkt att förhållandena vid körningen har varit sådana att Johanna Kjäll Walldén gjort sig skyldig till ett så utpräglat risktagande att hon kan anses ha varit i det närmaste helt likgiltig för konsekvenserna av sitt handlande. Johanna Kjäll Walldén ska därför dömas för vårdslöshet i trafik och vållande till annans död av normalgraden.

Påföljd m.m.

Johanna Kjäll Walldén är tidigare ostraffad och lever under ordnade förhållanden. Vid ovan bedömda rubriceringar följer av praxis att varken brottens art eller straffvärde utesluter annan påföljd än fängelse. Det saknas enligt rättens uppfattning särskild anledning att befara återfall i brott. Vid en sammantagen bedömning ska påföljden därför bestämmas till villkorlig dom, vilken ska förenas med ett bötesstraff. Då gärningarna, även om dessa av rätten inte ansetts utgöra grova brott, trots detta får anses förhållandevis allvarliga utgör därvid 150 dagsböter om vardera 170 kr en väl avvägd bötespåföljd.

Eftersom Johanna Kjäll Walldén döms för brott för vilka är föreskrivet svårare straff än penningböter i straffskalan ska hon betala föreskriven avgift till brottsofferfonden.

Ersättning och återbetalningsskyldighet

Den ersättning som den offentlige försvararen har begärt är skälig och ska tillerkännas honom. Ersättningen ska utgå av allmänna medel. Johanna Kjäll

Walldén ska mot bakgrund av vad som framkommit om hennes ekonomiska förmåga därav återbetala ett belopp om 14 739 kr till staten.

RÄTTEN

Rådmannen Niclas Eltenius samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Niclas Eltenius

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Gävle tingsrätt senast **den 11 april 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Gävle tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Gävle tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Gävle tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Gävle tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Nedre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Nedre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

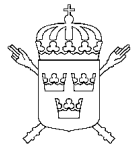
1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Gävle tingsrätt eller Hovrätten för Nedre Norrland om du har frågor.

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Nord-Mitt
Åklagarkammaren i Gävle
Extra åklagare Peter Olofsson

Stämningsansökan

2024-01-17

Sida 1(3)
Handling 9

Ärende AM-170655-23
Handläggare 506A-M-MJ

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

Justerad av åklagaren under
huvudförhandling den 7/3-2024
/LIRA

Gävle tingsrätt
B 3279-23

GÄVLE TINGSRÄTT
H6

INKOM: 2024-01-17
MÅLNR: B 3279-23
AKTBIL: 6

GÄVLE TINGSRÄTT
H6

INKOM: 2024-03-07
MÅLNR: B 3279-23
AKTBIL: 57

Stämningsansökan

Tilltalade

Johanna Elisabeth Viktoria Kjäll Walldén (19910924-0425)
Företräds av Michael Hennel.

Ansvaryrkanden m.m.

1 GROV VÅRDSLÖSHET I TRAFIK

5000-K1070925-23

Johanna Kjäll Walldén har i samband med förande av personbil i väsentlig mån brustit i den omsorg och varsamhet som till förekommande av trafikolycka betingats av omständigheterna. Sålunda har hon inte uppmärksammat den rådande trafiksituationen och inte anpassat sin hastighet till den med följd att hon kolliderat med en framförvarande motorcykel och bil. Till följd av olyckan har dödsfall och materiella skador uppkommit. Det hände någon gång den 29 augusti 2023 på E4, Gävle, Gävle kommun.

"i höjd med Bergby", inom
Gävle kommun.

Johanna Kjäll Walldén har varit grovt oaktsam genom att under färden ägna uppmärksamheten åt sin mobiltelefon.

Lagrum: 1 § 2 st trafikbrottslagen (1951:649)

Målsägande

Mikael Wallberg
Inget anspråk

2 VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD, GROVT BROTT

5000-K1070925-23

Johanna Kjäll Walldén har orsakat Tobias Durst död genom att bakifrån kollidera med Durst. Det hände någon gång den 29 augusti 2023 på E4, Gävle, Gävle kommun.

"i höjd med Bergby", inom
Gävle kommun.

Johanna Kjäll Walldén begick gärningen av oaktsamhet. Brottet är grovt då Kjäll Wallden, som i hög hastighet framfört sitt fordon på ett vägavsnitt där vägarbete pågått och som varit skyltat, inte har uppmärksammat trafiksituationen då hon under färden ägnat sin uppmärksamhet åt sin mobiltelefon.

[...] mobiltelefon "vilket innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag."

Lagrum: 3 kap 7 § 2 st brottsbalken

Målsägande

Tobias Durst

Oklart om anspråk finns

3 Muntlig bevisning

1. Förhör med målsäganden **Mikael Wallberg** om händelseförloppet för att bevisa den rådande trafiksituationen och att kollisionen har skett med hög hastighet.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

2. Förhör med den tilltalade **Johanna Kjäll Walldén** som förnekar brott.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

3. Förhör med vittnet **Sandra Brodin** om händelseförloppet för att bevisa den rådande trafiksituationen och att kollisionen skett i hög hastighet.

Presentationsform: förhör vid huvudförhandlingen.

4 Övrig bevisning

1. Fotografier (förundersökningsprotokoll s. 32-67) för att bevisa att kollisionen har skett i hög hastighet då de materiella skadorna har varit betydande och att vägen varit skyltat för framförvarande vägarbete.
2. Trafikverkets information om skyltningen på vägavsnittet samt kartöversikt (fu sid 68)
3. Undersökningsprotokoll av vilket det framgår att Kjäll Waldéns telefon har använts vid tiden strax före olyckan (fu sidorna 70-74)
4. Meddelande från SOS-alarm av vilket det framgår att första larmsamtal om inkom den 29 augusti 2023 kl. 12.36.54 (meddelandet har vidarebefordrats till tingsrätten och advokat Hennel, åklagarens handling nr 6, jfr PM sid 21 i fu)

5. Rapport från rättsmedicinsk obduktion av vilken det framgår att Tobias Durst till följd av påkörningen avlidit, fått kraftiga skallfrakturer. sönderslitning mellan hjärnan och hjärnstammen och blödningar i hjärnan och lungorna. Med rapporten avses bevisas att kollisionen varit kraftig till följd av hög hastighet (se sidorna 94-95)

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: 4 timmar.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se